



Bestuur aan 't woord

Een bijzonder jaar.

Een schriller contrast dan met vorig jaar is nauwelijks mogelijk. Veel opbrengst in 2017, maar door de nattigheid bijna niets te oogsten. 2018: vooral droogte, maar ook bijna niets te oogsten.

Het aanpassings- en herstelvermogen van onze natuur is wonderlijk groot. Net als de natuur moet je als boer niet te lang stilstaan bij een tegenslag. Klimaatverandering is een gegeven. Natuurlijk moeten wij de negatieve aspecten en gevolgen daarvan zoveel mogelijk beperken. Maar de flora en fauna van jaren geleden terugtoveren, is niet realistisch en onbetaalbaar. Moeten we van ons land een museum van oudheid maken? Hoe verhoudt zich dat tot het verlangen naar een lang en gezond leven met oog voor onze medemens, flora en fauna?

Je kunt je ook zorgen maken over de vele ongewenste exoten die onze natuur bedreigen. Eerst waren er alleen de Coloradokever en een paar andere plantjes en insecten. Nu komen daar Japanse waternavel, reuzen bereklauw, Jacobs-kruiskruid, tijgermug, wolf, vogelpest en Afrikaanse varkenspest bij.

Onze ecologie van flora, fauna - inclusief mensheid - is geen grote computerkast waarvan je op grond van een enkel ideaal zomaar een stekertje kunt lostrekken. Bedenk eerst wat hiermee is verbonden en wat ermee kan samenhangen. Realiseer je dat er grote (on)voorzien en (on)gewenste neveneffecten kunnen ontstaan!

Gelukkig bestaan er proeftuinen, onderzoeksinstituten en vele andere organisaties en mensen die samen met u en ons deze 'neveneffecten' proberen op te sporen, te voorspellen en die zoeken naar betere alternatieven! ANOG kiest deze weg om voor nu en in de toekomst onze waardevolle flora en fauna zo veel mogelijk te behouden. Daarbij past dat wij oog hebben voor klimaatverandering, technische ontwikkelingen en maatschappelijke wensen.

Fokko Buining

Clusterbijeenkomst Noordbroek

Afgelopen zomer heeft ANOG zijn eerste clusterbijeenkomst georganiseerd in Noordbroek. Alle ANLb deelnemers uit het cluster waren hiervoor uitgenodigd. Samen met ANOG-vrijwilliger de heer Wintermans ontmoetten we elkaar bij de molen die tegen het wintervoedselveldje aanligt. Vanaf deze locatie bekeken we zowel het wintervoedsel van Geuko ten Have als de kruidenrijke akkers van Koenders en De Winter. Op deze mooie avond zagen we de bruine kiekendief vliegen die in het naastgelegen perceel Luzerne zat te broeden. De avond sloten we af op de boerderij van de heer Ten Have waar we de monitoringsgegevens bespraken en de optimalisatie van het cluster.

Het was een zeer geslaagde avond waar deelnemers kennis deelden. Alle deelnemers: bedankt voor de inspiratie. De tweede clusterbijeenkomst vindt plaats in de Veenkoloniën.





Marijke Folkers – in 't Hout: “de kracht van ANOG benutten”

Met natuurbeheer willen we een win-win-win situatie creëren. De drie pijlers zijn de flora en fauna, de burger en de boer. Jaren geleden heb ik, Marijke Folkers-in 't Hout, als student een project uitgevoerd over agrarisch natuurbeheer. Destijds was mijn vader nog actief als bestuurslid voor ANOG. Ik heb mij toen, samen met medestudenten, vol enthousiasme gestort op het zoeken naar een mogelijkheid van natuurbeheer die deze drie pijlers kon verbeteren. Drie meter brede bloeiende akkerranden bleek een goede keuze.

Oog voor de natuur

In de jaren dat mijn vader actief boer was, deed ons bedrijf al volop mee aan agrarisch natuurbeheer. We hadden vele soorten natuurbeheer en we deden aan verschillende regelingen mee, zoals SNL, wintervoedselveldjes, bloeiende akkerranden en FAB-randen. Ik volgde afgelopen jaren cursussen van ANOG over onder andere broedvogels, ganzen en bijen. Deze bijeenkomsten waren leuk en leerzaam en lieten mij met andere ogen naar de natuur kijken. Alleen met oog voor de natuur, lukt het om de natuur te verbeteren.

Grens bereikt

Nu ben ik zelf boer binnen ons (gemengde) familiebedrijf en actief deelnemer in het ANLb. Nog steeds vind ik de drie meters bloeiende randen een goede keuze voor agrarisch natuurbeheer. Echter, we merken dat er steeds meer gekeken wordt naar het streven om maar één doel te laten winnen. Hierdoor zien we dat er punten zijn waarop het huidige natuurbeheer tegen zijn grenzen aan loopt. Bij ons in het gebied is dit vooral de veronkruiding van de randen. Hierdoor verslechtert de 'win' bij burger én boer. De kracht van ANOG is om agrarisch en natuurbeheer te verenigen. Mijn wens is om deze kracht te benutten en samen te streven naar win-win-win.

Marijke Folkers – in 't Hout



Tellingen wintervoedselmonitoring 2017-2018

De resultaten van de telgegevens van de wintervoedselmonitoring 2017-2018 zijn naar alle deelnemers gestuurd. Afgelopen winter zijn een derde van alle wintervoedselveldjes en stoppels via een steekproef geloot om te tellen. In het wintervoedselperceel van deelnemer Mevar Meeden expl mij BV te Zuidwending was een bijzondere gast te zien, de *ruigpootbuizerd*. Deze buizerd wist tijdens de vogeltrek het voedsel te vinden in Zuidwending. In oktober is de start van de wintertelling voor de periode 2018-2019. Alle deelnemers met beheereenheden die geteld worden ontvangen een e-mail.



foto: Jeroen Onrust, ruigpootbuizerd

Ruigpootbuizerd op doortocht in Zuidwending

De ruigpootbuizerd is de buizerd van het noorden. Een echte trekvogel die je bij ons ziet van oktober tot april. Tenminste, als je geluk hebt. Hij is behoorlijk zeldzaam en pas op: buizerds met kleur en tekening die lijken op die van de ruigpoot zijn algemeen en worden vaak aangezien voor ruigpootbuizerd. Maar ze zijn het niet.

Kenmerken

De ruigpootbuizerd heeft lange vleugels en vliegt met soepele, trage vleugelslag. Heel anders dan een gewone buizerd met zijn stijve, snelle vleugelslag. De staart heeft een witte basis en een of meer zwarte banden. Onder de vleugels zitten grote, zwarte polsvlekken en de meeste ruigpooten hebben een zwart buikschild. Van dichtbij zie je het bevederde loopbeen. Bidden doen zowel buizerds als ruigpootbuizerds. Maar de ruigpoot doet dat wel vaker.

Leefgebied

Ze leven in open duin, grote heidevelden en hoogvenen. Ook wel in akkers, weilanden en jonge bosaanplant. Op trek vertoeven ze ook in andere landschappen. Ruigpooten broeden op toendra's, in open taiga en in bergachtige gebieden en hoogvlaktes.

Voedsel

Kleine zoogdieren, daar zijn ze dol op: ze eten vrijwel uitsluitend woelmuizen en in het broedgebied lemmingen. Zelden eten ze grotere prooien, alleen als er gebrek is aan kleine zoogdieren. Ze jagen veel vanuit de lucht, in rustige glijvlucht, vaak onderbroken door langdurig bidden. Ook wel vanuit zit, een paaltje, lage boom of vanaf de grond.

Vogeltrek

De ruigpootbuizerd verlaat de noordelijke broedgebieden en trekt in Europa vanuit Scandinavië vooral zuid- en zuidoostelijk weg, naar Midden- en Oost-Europa, zuidelijk tot in de Balkan en Noord-Griekenland. In Nederland te zien vanaf oktober tot in april.

Bron: www.vogelbescherming.nl



Colofon

Dit is een uitgave van ANOG
Lageweg 14c
9698 BN Wedde
t. 0597-726966
e. info@anog.nl
i. www.anog.nl

Project 'Meer kennis, minder gewasbeschermingsmiddelen'

De afgelopen maanden is er veel gebeurd en gedaan. Omdat het nu een meerjarig project is, hebben we de mogelijkheid om de inhoud nog beter af te stemmen op de individuele deelnemers dan voorgaande jaren binnen de FAB-projecten. Zo zijn alle deelnemers bezocht tijdens de zomer. Om hen te informeren, om te vragen naar de wensen en om de bufferstrook in het veld te bekijken. Dit leverde veel kennis op waar we in het project veel aan hebben.

Veldbijeenkomst natuurlijke plaagbestrijding

Van de kleine 30 deelnemers heeft ongeveer 1/3 nog niet eerder deelgenomen aan projecten over natuurlijke plaagbestrijding. Voor deze deelnemers was er half juli een veldbijeenkomst. Het Louis Bolk Instituut nam ons tijdens deze avond mee in de wereld van nuttige insecten, schadedrempels en geparasiteerde bladluizen: als je maar weet waar je naar moet zoeken, zie je opeens heel veel!

Meerjarige bufferstroken vanaf 2019

Tot op heden zaaiden deelnemers aan de FAB-projecten altijd eenjarige, uitbundig bloeiende akkerranden in. Echter, volgens ecologen zijn meerjarige randen met een inheems mengsel gunstiger voor de natuur. De onverstoorde bodem en de strooisellaag bieden schuil- en overwinteringsplekken voor kruipende insecten. Daarnaast adviseren ze inzaai in het najaar. Dat geeft snelle bodembedekking en onkruidonderdrukking. Uit de inventarisatie bij de deelnemers kwam ook naar voren dat zo'n 80% hier graag mee aan de slag wil, wat betekent dat zo'n 14 ha nog dit najaar een meerjarig mengsel ingezaaid krijgt.

Van nature

De samenstelling van het mengsel is afgestemd op soorten die van nature voorkomen in het gebied, met meerjarige en éénjarige bloeiers. Als proef gebruikt een aantal deelnemers verschillende zaaimethoden en momenten. Hierover vertellen we in de volgende nieuwsbrief meer!

Citasslow Voedfestival

Op 15 september was het Citasslow Voedfestival. De connectie tussen boeren, burgers en ons etensbord stond centraal.

Op 5 verschillende locaties in Sellingeren was veel te beleven. ANOG stond met haar PR-kar bij Kloosterboerderij Bleyendael. Uit de gesprekken met bezoekers bleek de waardering voor de wijze waarop boeren bezig zijn. Met verbeteren van het landschap voor akkervogels en door minder gewasbeschermingsmiddelen te gebruiken. Vooral over de aanleg van bloemrijke akkerranden klonken veel complimenten.

